

Р. М. Шуст

Аскеназі Шимон

АСКЕНАЗІ ШИМОН (Askenazy Szymon; 28. 12. 1866, за ін. даними – 23. 12. 1865, с. Завихост Радомської губ., нині Польща – 22. 06. 1935, Варшава) – польський історик. Член Краків. академії знань (1910). Почес. чл. Польс. істор. товариства (1924). Навч. на правничому факультеті Варшав. університету (1883–87), де отримав ступ. д-ра права. Згодом вивчав історію на філос. факультеті Геттінген. університету (1889–93), після закінчення якого отримав ступ. д-ра філософії. Стажувався в б-ці ім. Оссолінських (1894–97, нині ЛНБ ім. В. Стефаника НАНУ). Від 1897 працював у Львів. університеті, де від 1902 мав ступінь надзвичай. професора. У травні 1907 очолив новостворену каф. історії нового часу зі спец. оглядом польс. історії. Офіційно перебував на цій посаді до листопада 1919, коли відмовився від керівництва каф., однак фактично завершив викладання у Львові з поч. 1-ї світової війни. Під час війни перебував у Швейцарії, був одним із засн. комітету допомоги жертвам війни у Польщі та видавців часопису «Moniteur Polonais». Робив численні спроби отримати посаду проф. Варшав. університету, однак лише 1928 адміністрація університету надала йому титул почес. професора, від якого А. рішуче відмовився. 1920–23 – представник Польщі у Лізі Націй. За своїми поглядами був близький до «пілсудчиків». Спеціалізувався в галузі політ. історії Польщі 19–20 ст., залишаючи осторонь її екон. проблеми. Вів гостру полеміку з представниками краків. істор. школи, протистояв песимізові в поглядах на історію Польщі, засуджував політ. угодовство. Обстоював і поширював тезу про можливість відбудови незалежної Польщі. Своїми творами, написаними досконалим літ. стилем, пробуджував незалежницькі настрої серед польс. суспільства. Творець львів. школи польс. істориків – «школи Аскеназі», з якої вийшли відомі науковці *К. Моравський*, *М. Льорет*, *А. Скалковський*, *А. Прухнік*, *Я. Лещинський*, *К. Рудницький*, *В. Конопчинський* та ін.

Основні твори

Rosja-Polska 1815–1830. Lwów; Warszawa, 1907; Napoleon a Polska. T. 1–3. Warszawa, 1918–19; Książę Józef Poniatowski, 1763–1813. Wyd. 4. Warszawa, 1922; Łukasiński. T. 1–2. Warszawa, 1929.

Рекомендована література

1. J. Dutkiewicz. Szymon i jego szkoła, Warszawa, 1958;

2. H. Barycz. Na przełomie dwóch stuleci. Wrocław; Warszawa; Kraków; Gdańsk, 1977;
3. A. Zagorski. Szymon Askenazy // Historycy warszawscy ostatnich dwóch stuleci. Warszawa, 1986.

Бібліографічний опис:

Аскеназі Шимон / Р. М. Шуст // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-44451>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).